

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ν. ΓΛΩΣΣΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Στο σύγχρονο κόσμο τα πάντα γίνονται για το κέρδος, χωρίς ενδιαφέρον για τις συνέπειες, είτε χρησιμοποιώντας το περιβάλλον είτε ακόμα και τους ίδιους τους ανθρώπους.

Στην περίπτωση του περιβάλλοντος, ο καθένας σκέφτεται πως θα κάψει τα δάση, για να χτίσει. Είτε αυτό είναι μια εξοχική κατοικία, είτε ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα ή και ολόκληροι οικισμοί.

2. Από την καταστροφή της φύσης με τις παρεμβάσεις του ανθρώπου, συνήθως καταστρέφεται το δασικό οικοσύστημα και μετατρέπεται σε αστικό, με περισσότερη ρύπανση και λιγότερο οξυγόνο.

3. Συνήθως τις απομακρυσμένες δασικές περιοχές προτιμούν να τις αντικαθιστούν με μεγάλες βιομηχανίες. Φυσικά οι περισσότερες απ' αυτές κρατούν τα κέρδη, χωρίς να σκέφτονται τη χρήση των απαραίτητων φίλτρων και του κατάλληλου εξοπλισμού, για να καταφέρουν την ελαχιστοποίηση της ρύπανσης. Επίσης φροντίζουν να χτίζουν σε κάποια ταυτοχρόνως παραθαλάσσια περιοχή, ώστε τα χημικά απόβλητα να ρίχνονται στη θάλασσα.

Ένα άλλο θέμα, που μας απασχολεί τα τελευταία χρόνια, είναι η μείωση της χλωρίδας και της πανίδας, χάρη στη δημιουργία των τούνελ και των φραγμάτων. Έτσι σταματά η αναπαραγωγή μεταξύ των ζώων και έχουμε τα γνωστά σε όλους μας "είδη υπό εξαφάνιση".

Άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι η υπερκατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, που δημιουργεί μεγάλους ρύπους στην ατμόσφαιρα.

4. Κάθε χρόνο, παγκοσμίως γίνεται μια μικρή προσπάθεια για τη μείωση της υπερκατανάλωσης ρεύματος, κλείνοντας τα φώτα για μία ώρα. Ενδεικτικά στην Ελλάδα κλείσαμε τα φώτα του βράχου της Ακροπόλεως. Αυτό όμως δε λύνει το πρόβλημα, είναι απλά μια ένδειξη διαμαρτυρίας. Για ένα πιο επιθυμητό αποτέλεσμα, θα έπρεπε να ληφθούν πιο δραστικά μέτρα, όπως για παράδειγμα η αλλαγή των λαμπτήρων σε σπίτια, καταστήματα, δρόμους κ.α.

5. Η υπερκατανάλωση ρεύματος σε συνδυασμό με την υπερκατανάλωση καυσίμων, που ξεκινά απ' τον κάθε απλό πολίτη, ο οποίος για τις καθημερινές του ανάγκες χρησιμοποιεί ασύστολα όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και δύο-τρία οχήματα, για τις μετακινήσεις της κάθε οικογένειας, άθελά του συμβάλλει στην καταστροφή του πλανήτη.

Ο σύγχρονος άνθρωπος διακατέχεται από τρία βασικά ελαττώματα: την αισχροκέρδεια, την υπερκατανάλωση και την αμέλεια ή αδιαφορία. Τα μεγάλα συμφέροντα των τεράστιων βιομηχανιών δεν πολεμούνται εύκολα ούτε από χώρες ούτε από κυβερνήσεις ευαισθητοποιημένων λαών. Η υπερκατανάλωση και η αμέλεια όμως των απλών πολιτών, μπορούν να νικηθούν με την ενημέρωση (γιατί πολλές φορές επικρατεί και η αμάθεια) και με την προσωπική μας προσπάθεια.

Τα προβλήματα του πλανήτη, εμείς οι άνθρωποι δεν τα λύνουμε προσπαθώντας να προστατεύσουμε τα συμφέροντά μας και δεν καταλαβαίνουμε ότι συμφέρον μας είναι η προστασία του πλανήτη μας, γιατί όλα αυτά θα είναι ανώφελα χωρίς την ύπαρξή του.

Κωνσταντίνα - Μαρία Καραμέρη
Μαθήτρια Βαρβακείου Σχολής

<https://www.martino.gr/efhmerida/issue23/350-perivallon>

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Του ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΥΝΤΑ, αν. καθηγητή Κοινωνικής Ιατρικής, Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, προέδρου ΕΟΦ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ <<ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ>> 5/3/11 (ΔΙΑΣΚΕΥΗ)

Το φυσικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την υγεία μας. Ήδη από την αρχαιότητα, η Ιπποκράτεια Ιατρική είχε επισημάνει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το περιβάλλον στην υγεία.

Το πιο διάσημο βιβλίο της Ιπποκράτειας Πραγματείας, το «Περί Ανέμων, Υδάτων και Τόπων» αναφέρεται σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικές επιδράσεις, όπως οι νότιοι άνεμοι, και τις επιπτώσεις τους στην υγεία.

Στην εποχή μας έχει υπολογιστεί ότι το φυσικό περιβάλλον ευθύνεται κατά 20% για το αν είμαστε υγείς ή άρρωστοι. Οσο δηλαδή και τα γονίδιά μας. Ενώ, όμως, στο παρελθόν οι περιβαλλοντικές αλλαγές ήταν αργές και ο άνθρωπος είχε το χρόνο να προσαρμόζεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτές, τα τελευταία χρόνια η παγκόσμια εκβιομηχάνιση, η αστικοποίηση και υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων και πολλά άλλα που συντείνουν στη συνεχή υποβάθμιση του περιβάλλοντος, σε κλιματικές αλλαγές και σε οικολογικές καταστροφές, έχουν αυξήσει δραματικά τις αρνητικές επιπτώσεις που ασκεί το σύγχρονο φυσικό περιβάλλον στην υγεία των ανθρώπων.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανακοίνωσε για πρώτη φορά το 2007 τον αντίκτυπο σε κάθε χώρα των περιβαλλοντικών παραγόντων στην υγεία. Τα δεδομένα καταδεικνύουν τεράστιες ανισότητες. Καταδεικνύουν επίσης πως σε κάθε χώρα η υγεία θα μπορούσε να βελτιωθεί μειώνοντας τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένης της μόλυνσης, τους κινδύνους στο εργασιακό περιβάλλον, την υπεριώδη ακτινοβολία, το θόρυβο, τους αγροτικούς κινδύνους, τις αλλαγές στο κλίμα και στο οικοσύστημα.

Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, 13 εκατ. θάνατοι παγκοσμίως θα μπορούσαν να προλαμβάνονται κάθε χρόνο μέσα από τη δημιουργία ενός πιο υγιούς περιβάλλοντος. Σε κάποιες χώρες, περισσότερο από το 1/3 των χαμένων χρόνων ζωής λόγω ασθενειών θα μπορούσαν να προληφθούν μέσα από περιβαλλοντικές βελτιώσεις. Τα μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τη χρήση καθαρότερων καυσίμων, ή της ηλεκτρικής ενέργειας, τη χρήση καλύτερων συσκευών μαγειρικής, τη βελτίωση του εξαερισμού και της συμπεριφοράς του πληθυσμού.

Οι επαρκώς δοκιμασμένες περιβαλλοντικές παρεμβάσεις για την υγεία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε 20% μείωση των συνολικού αριθμού των θανάτων στην Ευρώπη, δηλαδή περίπου 1,8 εκατ. ζωές το χρόνο. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υψηλότερη αναλογία χαμένων χρόνων ζωής παρουσιάζεται στην Εσθονία (39/1.000 κατοίκους). Στην Ελλάδα, το έτος 2002, εκτιμάται ότι σημειώθηκαν 19.966 θάνατοι ως αποτέλεσμα των περιβαλλοντικών παραγόντων κινδύνου. Αντίστοιχα οι περιβαλλοντικοί παράγοντες αποτέλεσαν την αιτία για το 16% της απώλειας των χρόνων ζωής απαλλαγμένων από ανικανότητα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

ΑΝΑΔΙΦΟΥΜΕ

Αυτά όλα τα δίσεκτα χρόνια της αλλαγής
Με πόση ευκολία από το σημερινό μας ύψος
Βλέπουμε αυτό που λες και ήταν ξεπερασμένο
Ξεχνώντας πως
Τόσα πράγματα επαναλαμβάνονται πάλι
Καθώς κέρδος και απώλεια ανασυντάσσονται,
Πως ανεβάζοντας έτσι τον βηματισμό μας
Εκείνο που υφαίνεται μες στους αιώνες
Μπορεί να ξεφτίσει σχεδόν απαρατήρητο.
Πίσω από την ευκολία μας
Ένα βελούδινο γάντι και άπληστη γροθιά
Η αδιόρατη τυραννία της αγοράς,
Ηλεκτρονικά δεδομένα και σκληρά
Νούμερα, τα προβλήματά μας
Στο έλεος των μετρήσεων. Βγάζοντας
Από τη μέση όλα τα άλλα
Γρήγορα χάνουμε το νήμα της μνήμης,
Η ποίηση μέσα μας γίνεται πεζή.

Σε έναν πλανήτη αιφνίδιας αναστάτωσης
Μας συναρπάζει η αλλαγή αλλά φοβόμαστε το χάος
Σε κόσμους περιδινούμενους που αρχίζουν
Να διασταυρώνονται,
Να γίνονται ένα, εμπιστευόμαστε μόνο
Κύκλους ανάκτησης δεδομένων
Καθώς άνεμοι αληγείς μετατοπίζουν και σαρώνουν
Τα αρχαία σύνορα
Πιστοί στου παρελθόντος μας την οφειλή
Αναδιφούμε αναμνήσεις
Τι να ανακαλέσουμε, τι να ξεχάσουμε
Να μας κρατήσει τώρα σταθερούς πριν από το άλμα.
Micheal O'Sidhail (Ιρλανδία)
μτφ. Σάρα Θηλυκού

<https://www.poeticanet.gr/oikos-poiisi-a-1508.html>

ΘΕΜΑ Α

Να παρουσιάσετε στην τάξη σας, (σε 60-70 λέξεις), τα θέματα που θίγει η συγγραφέας, στο κείμενο 1 μονάδες 15

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Να συγκρίνετε τα κείμενα 1 και 2, ως προς το θέμα και τον τρόπο πραγματευσής του

μονάδες 15

ΕΡΩΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Να απαντήσετε με Σ (ΣΩΣΤΟ)ή Λ (ΛΑΘΟΣ), αν επιβαβαιώνετε ή αντίστοιχα απορρίπτετε την αλήθεια των παρακάτω προτάσεων , σύμφωνα με το κείμενο 1 (με αιτιολόγηση από το κείμενο)

Α. Τα πάντα στον σύγχρονο κόσμο γίνονται με σκοπό την ευτυχία του ανθρώπου

Β. Στις πόλεις υπάρχει περισσότερη ρύπανση και λιγότερο οξυγόνο

Γ. Τα χημικά απόβλητα από τις βιομηχανίες, γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας και ξαναχρησιμοποιούνται, για το καλό των κοινωνιών

Δ. Η αδιαφορία είναι ένα από τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου ανθρώπου

Ε. Ο άνθρωπος προσπαθεί να λύσει τα προβλήματα του πλανήτη , επειδή καταλαβαίνει το συμφέρον του

μονάδες 15

ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

A. Ποιος τρόπος πειθούς κυριαρχεί στο κείμενο 2: (μονάδες 5)

B. Ποια μέσα χρησιμοποιεί ο συγγραφέας, που στηρίζουν αυτόν τον τρόπο πειθούς;

(να αναφερθείτε σε δύο παραδείγματα από τι κείμενο 2) (μονάδες 5)

Συνολο: μονάδες 10

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ

Να αναπτύξετε το βασικό θέμα/ζήτημα που τίθεται μέσα από το κείμενο 3 σε ένα κείμενο 1100-150 λέξεων. Να αξιοποιήσετε στην ανάπτυξη αυτή τουλάχιστον δύο κειμενικούς δείκτες (από το ποίημα). μονάδες 15

ΘΕΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η συγγραφέας , στο κείμενο 1, υποστηρίζει ότι << Στο σύγχρονο κόσμο τα πάντα γίνονται για το κέρδος, χωρίς ενδιαφέρον για τις συνέπειες, είτε χρησιμοποιώντας το περιβάλλον είτε ακόμα και τους ίδιους τους ανθρώπους.>>.Με αφορμή αυτή την άποψη να γράψετε ένα άρθρο, που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας, αναφερόμενοι στις αιτίες καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος και στις προτάσεις σας για την προστασία του, σε 350-400 λέξεις μονάδες 30